

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення поліції № 1 (м. Сторожинець)
Чернівецького районного управління поліції
Головного управління Національної поліції
в Чернівецькій області
13.03.2024**

м. Київ, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 13 березня 2024 року групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 1 (м. Сторожинець) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області (далі – відділення поліції) (*фото 1*).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Потапович Павло Васильович, головний спеціаліст відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Бакланова Людмила Анатоліївна, заступник директора Департаменту-начальник відділу аналітики та взаємодії з громадськістю Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відділення поліції знаходиться за адресою: Чернівецька область, Чернівецький район, місто Сторожинець, вулиця Богдана Хмельницького, будинок 45.

Начальник відділення поліції – полковник поліції Степанов Андрій Олександрович (на посаді з 23.10.2023).

У відділенні поліції наявні наступні приміщення: кімната для конфіденційного побачення затриманого із захисником (*фото 2*), 4 кімнати для проведення слідчих дій (*фото 3, 4*), кімната для проведення інтерв'ю із затриманими.

Також, у черговій частині відділенні поліції обладнано приміщення для підігрівання та вживання їжі та 2 кімнати для затриманих, в кожній з яких може утримуватись одна особа.

Під час відвідування відділення поліції, затримані особи не утримувались.

Згідно зі Журналом обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих, з початку 2024 року утримувалось 12 осіб.

Протягом 2024 року співробітниками відділення поліції затримано 20 осіб за підозрою у вчиненні злочину.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу відділення поліції протягом 2023-2024 років не надходили. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим відсутні.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування відділення поліції групою НПМ здійснено

10.06.2019 року.

За результатами попереднього відвідування керівництву відділення поліції надано наступні рекомендації:

забезпечити вільний доступ маломобільний груп населення до приміщень відділення поліції;

обладнати санвузол для маломобільний груп населення;

призначити посадову особу, відповідальну за перебування затриманих;

відновити діяльність кімнат для затриманих;

вжити заходів щодо недопущення випадків позбавлення права затриманих осіб на інформування безоплатної правничої допомоги;

обладнати кімнату для проведення слідчих дій.

Рекомендації, надані за результатом попереднього відвідування, виконано повністю.

Так, забезпечено доступ до першого поверху відділення поліції для маломобільний груп населення.

Представники групи НПМ не виявили випадків порушення вимог Порядку інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2011 № 1363 щодо випадках не забезпечення негайного повідомлення центру про факти затримання осіб.

В 2023 році проведено капітальний ремонт будівлі відділення поліції, в результаті чого умови утримання осіб покращились, та відповідають як національним, так і міжнародним стандартам.

Так, кімнати для затриманих обладнані одноярусними ліжками, столом для приймання їжі та табуретками, кнопкою виклику чергового, з метою негайного встановлення контакту та відеокамерами з дотриманням вимог статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод щодо дотримання права на приватність (*фото 5, 6*). Особи, які утримуються в кімнатах для затриманих, мають доступ до питної води та свіжого повітря.

Серед позитивних здобутків слід зазначити: функціонування фронт-офісу для оперативного надання поліцейських послуг (здійснення пропускового режиму, надання консультацій, довідкової інформації, прийняття заяв і повідомлень); встановлена інформаційна підсистема «Custody Records» (запровадження електронної фіксації всіх дій щодо затриманої особи під час перебування під контролем поліції, (фіксація, накопичення, зберігання) та пошуку інформації про затриманих осіб з моменту фактичного затримання).

Також, обладнано молитовну кімнату для працівників відділення поліції (*фото 7*), 4 кімнати для проведення слідчих дій, з них 2 кімнати застосовуються для роботи з дітьми (*фото 8*).

Окрім цього, у штаті відділення поліції наявний інспектор із дотримання прав людини.

Варто віднести відмінне виконання функціональних обов'язків інспектором з прав людини Нуцул Інни Віталіївни. Зокрема, здійснюється запис

усіх процесуальних дій, що проводяться із залученням затриманих, у тому числі час їх початку та закінчення, та проводяться щомісячне обстеження службових кабінетів щодо наявності предметів, які можуть бути застосовані для катування чи психологічного тиску.

Під час візиту Європейського комітету з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі – Європейський комітет) до України 8 – 21 грудня 2017 року, у доповіді [СРТ/Inf (2018) 41], делегація зазначала як позитив наявність у штаті підрозділів поліції спеціально підготовленого «інспектора з дотримання прав людини».

Вище зазначений працівник забезпечить вирішення проблем: незафіксованих затримань і допитів, вільного доступу до адвоката та стане гарантією проти жорстокого поводження із затриманими.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання (стаття 5 Загальної декларації прав людини, стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

1. Відповідно до пункту 7 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 23.05.2017 № 440, з метою забезпечення прав затриманих осіб, розгляд обставин їх затримання або доставлення до територіального підрозділу поліції, опитування й інші процесуальні дії з відвідувачами, запрошеними та доставленими до територіального підрозділу поліції особами проводиться в спеціально облаштованих службових приміщеннях територіального підрозділу поліції, які охоплюються системою цілодобового відеоспостереження, із забезпеченням можливості зберігання записів не менше 30 діб, з обов'язковим виведенням відеозображення в режимі онлайн на монітор чергового чергової частини.

На момент відвідування чергової частини відділення поліції, групою НПМ встановлено, що зазначені вище вимоги не дотримуються, через відсутність можливості зберігати відеозаписи (не менше 30 діб) та відсутність відеокамери у кімнаті для проведення слідчих дій для роботи з дітьми № 2.

Європейський комітет у Дванадцятій Загальній доповіді [СРТ/Inf(2002)15] зазначив, що здійснення електронних записів (тобто аудіо – чи відеозаписів) проведених поліцією допитів є важливою додатковою гарантією запобігання жорстокому поводженню із затриманими. Подібна практика призведе до наявності повного й автентичного запису перебігу допитів і значно полегшить розслідування будь-яких тверджень щодо жорстокого поводження. Це відповідає як інтересам осіб, з якими жорстоко поводились у поліції, так

і, водночас, інтересам поліцейських, котрих безпідставно обвинувачують у фізичних чи психологічних знущаннях.

2. Окрім цього, під час перегляду службової документації та спілкування із працівниками відділення поліції, представники групи НПМ з'ясували, що не до всіх затриманих здійснюється фіксація всіх вжитих заходів у службових журналах та інформаційній підсистемі «Custody Records». Так, щодо затриманого П., який утримувався у відділенні поліції з 25 по 26 січня 2024 року, працівники чергової частини відділення поліції не надали групі НПМ підтверджуючих матеріалів фіксації харчування (час видачі та меню харчування) та номеру кімнати для затриманих, у якій утримувався затриманий П.

Європейський комітет у Другій Загальній доповіді [СРТ/Inf (92) 3], зазначив, що однією із додаткових гарантій запобіганню жорстокого поводження є повне досье, фіксація всіх аспектів, що пов'язана із затриманими особами та відображення усіх заходів, яких було вжито по відношенню до затриманої особи.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Чернівецькій області:
Забезпечити можливості зберігати відеозаписи не менше 30 діб у відділенні поліції.

2. Відділенню поліції № 1 (м. Сторожинець) Чернівецького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Чернівецькій області:

2.1. Обладнати кімнату для проведення слідчих дій для роботи з дітьми № 2 відеокамерою, для забезпечення фіксації всіх дій із затриманими;

2.2. Здійснювати фіксацію харчування всіх затриманих осіб у службових журналах та інформаційній підсистемі «Custody Records»;

2.3. Зазначати номер кімнати для затриманих, у якій утримувалась затримана особа у журналі обліку осіб, яких поміщено до кімнати для затриманих.

Додаток: Фотознімки до звіту на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст відділу інспектування
об'єктів контролю в правоохоронних,
судових органах та військових формувань
Департаменту з питань реалізації
національного превентивного механізму
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

 Павло ПОТАПОВИЧ

**Фотознімки до звіту
Фото 1**

Фото 2

Фото 3

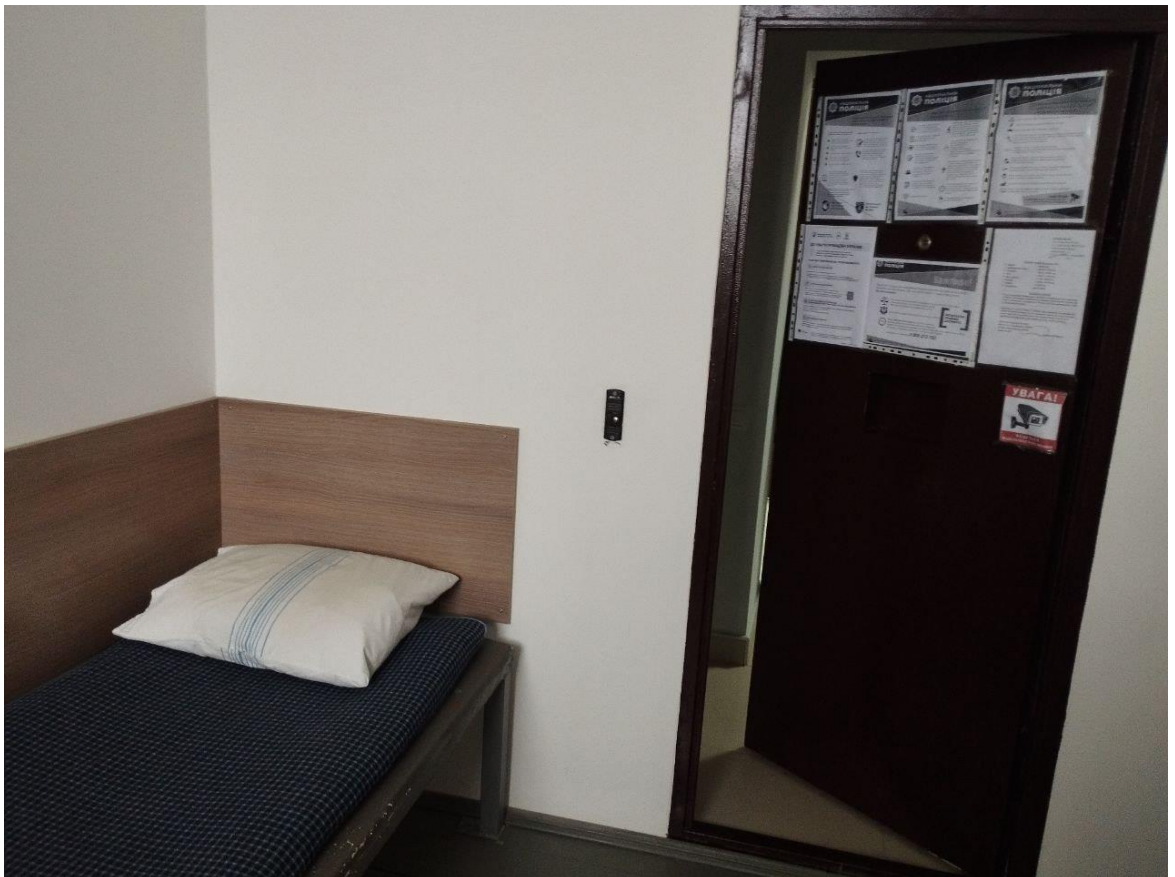
Фото 4

Фото 5

Фото 6

Φοτο 7

Φοτο 8

